

DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2025.01.246>

JEL classification: G21, G23, G28, O30, O38

UDC: 336.7:004.738.5

Світлана КОРОЛЬ

кандидат економічних наук, доцент,
кафедра фінансів, обліку та оподаткування,
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, Україна
E-mail: svitlana.korol@nung.edu.ua
ORCID iD: 0000-0002-4804-7612
Web of Science ResearcherID: AAS-1978-2020

Андрій ЯКОВІВ

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, Україна
E-mail: andrijakoviv58@gmail.com
ORCID iD: 0009-0008-0455-3979
Web of Science ResearcherID: MSV-5199-2025

АНАЛІЗ ЦИФРОВИХ ФІНАНСОВИХ ПЛАТФОРМ ЯК ЗАСІБ ЗМЕНШЕННЯ ФІНАНСОВОЇ НЕРІВНОСТІ В УКРАЇНІ

АНОТАЦІЯ

Вступ. Цифрова трансформація фінансового сектору є одним із ключових елементів економічного розвитку та зменшення соціальної нерівності у сучасному світі. Особливої актуальності ця проблематика набуває для України, яка стикається з подвійним викликом – необхідністю подолання наслідків військової агресії та прискорення інтеграції до європейського цифрового простору. Відтак фінансова нерівність залишається гострою проблемою українського суспільства. Водночас розвиток цифрових технологій створює безпрецедентні можливості для розширення доступу до фінансових послуг і зниження їх вартості.

Мета. Комплексний аналіз потенціалу цифрових фінансових платформ задля зменшення фінансової нерівності в Україні, визначення ключових бар'єрів для їх ефективного впровадження та розробка стратегічних рекомендацій щодо використання можливостей цифрової фінансової інклюзії в умовах післявоєнного відновлення.

Метод (методологія). У дослідженні використано комплекс наукових методів, зокрема: статистичний аналіз показників фінансової інклюзії та цифровізації в Україні за 2019-2023 роки; порівняльний аналіз досвіду країн ЄС та інших постсоціалістичних економік; експертні опитування учасників фінансового ринку України; сценарне моделювання розвитку цифрових фінансових екосистем.

Інформаційною базою дослідження стали дані Національного банку України, Державної служби статистики України, Світового банку, Міжнародного валютного фонду, а також аналітичні звіти провідних консалтингових компаній та галузевих асоціацій.

Результати. Досліджено сучасний стан та потенціал цифрових фінансових платформ як інструменту подолання фінансової нерівності в Україні. Проаналізовано основні показники фінансової інклюзії, доступності фінансових послуг, рівня проникнення цифрових платформ та їхнього впливу на різні верстви населення. На основі статистичних даних та міжнародного досвіду розроблено стратегічні сценарії розвитку цифрових фінансових екосистем в Україні з урахуванням наслідків військового стану та специфіки національної економіки. Запропоновано комплекс заходів щодо підвищення

© Світлана Король, Андрій Яковів, 2025

Отримано: 11.02.2025 р.

Рекомендовано до друку: 07.03.2025 р.

Опубліковано: 26.03.2025 р.

Ця стаття розповсюджується на умовах ліцензії Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0, яка дозволяє необмежене повторне використання, розповсюдження та відтворення на будь-якому носії, за умови правильного цитування оригінальної роботи.

Як цитувати: Король С., Яковів А. Аналіз цифрових фінансових платформ як засіб зменшення фінансової нерівності в Україні. *Економічний аналіз*. 2025. Том 35. № 1. С. 246-254. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2025.01.246>

ефективності використання цифрових фінансових платформ для зменшення фінансової нерівності та стимулювання інклюзивного економічного зростання.

Ключові слова: цифрові фінансові платформи; фінансова нерівність; фінансова інклюзія; цифрова економіка; фінтех; Україна.

Вступ

У сучасному світі цифрова трансформація фінансового сектору стала одним із основних чинників економічного розвитку. Відсутність доступу до базових фінансових послуг значно обмежує можливості громадян в управлінні своїми фінансами та підвищення їхнього добробуту. Відтак фінансова нерівність, особливо в умовах війни та соціально-економічної нестабільності, може поглиблювати соціальні розриви та спричиняти подальшу маргіналізацію уразливих верств населення. Тому важливість аналізу цифрових фінансових платформ полягає в їх здатності зробити фінансові послуги доступнішими та ефективнішими для всіх категорій громадян.

У такій площині фінансові технології (фінтех) мають потенціал значно знизити транзакційні витрати, подолати географічні бар'єри та підвищити прозорість фінансових операцій. Це, в свою чергу, дозволяє забезпечити більш справедливий доступ до фінансових ресурсів, особливо для тих, хто раніше не мав можливості скористатися традиційними банківськими послугами.

Щодо України, то питання фінансової інклюзії набуває особливої актуальності в умовах війни та економічної кризи. Очевидно, що військова агресія росії спричинила значні економічні втрати, збільшення кількості внутрішньо переміщених осіб та загальну нестабільність, що поглибило фінансову нерівність у країні. Крім цього, дослідження Світового банку свідчать, що країни з вищим рівнем розвитку цифрових фінансових послуг демонструють менші показники фінансової нерівності та вищі темпи інклюзивного економічного зростання [1]. Особливо важливим є вплив цифрових платформ на залучення до фінансової системи жінок, сільського населення та представників малого бізнесу – груп, що традиційно мають обмежений доступ до класичних банківських послуг.

Власне, фінансова інклюзія визначається як доступ та можливість використання населенням якісних і доступних фінансових послуг, що задовольняють їхні потреби та надаються відповідально та стабільно [2; 13; 14]. А цифрові фінансові платформи – як інноваційні технологічні рішення, що забезпечують надання фінансових послуг через електронні канали, зокрема мобільні пристрої, інтернет-банкінг, цифрові гаманці та інші фінтех-додатки.

Мета та завдання статті

Мета статті – проведення комплексного аналізу потенціалу цифрових фінансових платформ задля зменшення фінансової нерівності в Україні, визначення ключових бар'єрів для їх ефективного впровадження та розробка стратегічних рекомендацій щодо використання можливостей цифрової фінансової інклюзії в умовах післявоєнного відновлення. Основними завданнями є: дослідити сучасний стан та потенціал цифрових фінансових платформ як інструменту подолання фінансової нерівності в Україні; проаналізувати основні показники фінансової інклюзії, доступності фінансових послуг, розробити стратегічні сценарії розвитку цифрових фінансових екосистем в Україні з урахуванням наслідків військового стану та специфіки національної економіки; запропонувати комплекс заходів щодо підвищення ефективності використання цифрових фінансових платформ.

Виклад основного матеріалу дослідження

Український ринок цифрових фінансових послуг демонструє стійку позитивну динаміку, навіть попри виклики воєнного часу. За даними НБУ, статистичних даних аналітичних організацій та цифрових платформ, обсяг безготівкових розрахунків за допомогою платіжних карток в Україні суттєво зріс, хоча і оцінки в різних джерелах дещо коливаються (табл. 1).

Таблиця 1. Динаміка ключових показників розвитку цифрових фінансових послуг в Україні, 2019-2024 рр.

Показник	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р.*	Абсолютне відхилення 2023/2019	Темп приросту 2023/2019, %
Обсяг безготівкових розрахунків, млрд грн	1798,3	2208,7	3167,6	3891,5	4830,2	3028,5	3031,9	168,6
Частка безготівкових розрахунків у загальному обсязі, %	50,3	55,8	59,3	67,4	75,2	82,5	24,9	49,5
Кількість POS-терміналів, тис. шт.	333,8	367,2	424,5	392,6	418,3	432,1	84,5	25,3
Кількість платіжних карток в обігу, млн шт.	68,9	73,4	79,3	82,2	87,8	91,4	18,9	27,4
Загальна кількість операцій з платіжними картками, млн шт.	5057,3	5211,2	6367,4	7698,7	8647,0	4673,8	3 589,7	71,0
Кількість безготівкових операцій, млн шт.	4167,1	4456,7	5654,0	7072,4	8151,3	4 482,3	3 984,2	95,6

*Джерело: *дані за 2024 рік є частковими (за перше півріччя). Пораховано авторами на основі даних НБУ [3; 8], статистичних даних аналітичних організацій та цифрових платформ.*

Загалом, дані ключових показників розвитку цифрових фінансових послуг в Україні за 2019-2024 рр. демонструють стійкий тренд до цифровізації платіжної системи України. Навіть в умовах воєнного стану спостерігається зростання всіх ключових показників безготівкових розрахунків, що, в свою чергу, свідчить про зміну платіжних звичок населення та розвиток електронних платіжних систем. Крім того, важливою тенденцією є зростання проникнення цифрових фінансових послуг у сільській місцевості та серед старших вікових груп населення. За даними Державної служби статистики України, доступ до інтернету в сільській місцевості збільшився з 53% у 2019 році до 65% у 2022 році [6], що тим самим створює технічні передумови для розширення використання цифрових фінансових послуг.

Загалом, на українському ринку функціонують різні типи цифрових фінансових платформ, кожен з яких має свою специфіку та цільову аудиторію. Серед основних можемо виділити: платежі та грошові перекази, мобільні гаманці, онлайн-банкінг, кредитування, страхування, регулювання та інші.

При цьому фінансова нерівність в Україні характеризується значними регіональними, віковими та соціально-економічними диспропорціями. Власне, аналіз статистичних даних, оприлюднених за 2021 рік, дозволяє виокремити ключові показники фінансової нерівності (табл. 2).

Зокрема, частка дорослого населення з банківським рахунком вказує, що 75% у міському та 64% у сільському населення свідчить про значний розрив між цими групами, що підтверджується подібними цифрами у дослідженнях з фінансової інклюзії. Частка населення, що здійснювало цифрові платежі свідчить, що показники 65,3% для міських і 49,8% для сільських жителів демонструють типовий розрив у доступі до сучасних технологій. Розрахунок частки населення з доступом до інтернету вказує, що різниця у доступі узгоджується з дослідженнями, що вказують на нижчий рівень розвитку цифрової інфраструктури в сільській місцевості. Отримані дані щодо частки населення, що має заощадження у формальних установах говорить про низький рівень довіри до банківської системи у деяких груп населення. Індекс фінансової грамотності

свідчить, що різниця між міським і сільським населенням відповідає реаліям різного рівня доступу до фінансової освіти. Крім того, спостерігаються суттєві відмінності у доступі до фінансових послуг між різними віковими групами. Згідно з дослідженням USAID

«Фінансова грамотність, фінансова інклюзія та фінансовий добробут в Україні», лише 15% осіб старше 60 років користуються цифровими фінансовими послугами, тоді як серед осіб 18-34 років цей показник становить 67% [4].

Таблиця 2. Ключові показники фінансової нерівності

Показник	Міське населення	Сільське населення	Відхилення, в.п.
Частка дорослого населення з банківським рахунком, %	75,0	64,0	11,0
Частка населення, що здійснювало цифрові платежі, %	65,3	49,8	15,5
Частка населення з доступом до інтернету, %	86,0	64,0	22,0
Частка населення, що має заощадження у формальних фінансових установах, %	15,2	8,7	6,5
Індекс фінансової грамотності (за 21-бальною шкалою)	12,3	10,7	1,6

Джерело: складено авторами на основі даних Світового банку, USAID та Держстату за 2021 рік [1; 4; 6].

Відтак на основі аналізу статистичних даних та експертних оцінок можна виділити наступні ключові причини фінансової нерівності в Україні: інфраструктурні бар'єри, соціально-економічні чинники, освітні та когнітивні бар'єри, психологічні фактори, регуляторні обмеження. Вочевидь, що вплив військової агресії росії проти України з 2022 року суттєво поглибив існуючу фінансову нерівність, особливо у регіонах, наближених до зони бойових дій, та серед внутрішньо переміщених осіб.

У вимірі успішного впровадження цифрових фінансових платформ в Україні доречно навести приклад такого банку, як Монобанк, – цифровий банк для масового споживача [10]. Серед його переваг можна виокремити: повністю мобільний банкінг без необхідності відвідування відділень, безкоштовне обслуговування та привабливі умови кешбеку, інтуїтивно зрозумілий інтерфейс, інтеграція з державними сервісами. Серед успішних цифрових рішень, доцільно виділити також систему «ЄПідтримка»: державна програма цифрових виплат. Через платформу було реалізовано COVID-виплати, допомогу для внутрішньо переміщених осіб, виплати військовослужбовцям та інші державні програми підтримки [7]. Інтеграція з додатком «Дія» та банківськими додатками забезпечила

високу доступність сервісу навіть для категорій населення з обмеженими цифровими навичками. Також можна констатувати успішність платформи P2P кредитування, зокрема такі як «Finhub» та «Mo.Cash», які відіграють важливу роль у розширенні доступу до кредитних ресурсів для малого бізнесу та самозайнятих осіб.

На основі проведеного аналізу можна виділити наступні ключові механізми, через які цифрові фінансові платформи сприяють зменшенню фінансової нерівності в Україні: розширення географічного доступу до фінансових послуг, зниження вартості фінансових послуг, спрощення процедур доступу до фінансових послуг, створення нових фінансових продуктів для недостатньо охоплених груп, підвищення фінансової грамотності.

Інтерактивні освітні модулі, вбудовані в цифрові фінансові платформи, сприяють підвищенню фінансової обізнаності користувачів. За даними дослідження USAID, користувачі цифрових фінансових платформ демонструють на 23% вищий рівень фінансової грамотності порівняно з тими, хто не користується такими платформами [4].

Незважаючи на значний прогрес, існує ряд перешкод, що обмежують потенціал цифрових фінансових платформ у зменшенні фінансової

нерівності в Україні. Експертне опитування, проведене у рамках дослідження, показує, що найбільш значущими перешкодами є інфраструктурні обмеження, безпекові ризики та низька купівельна спроможність населення. При цьому регуляторні бар'єри зменшені завдяки активній позиції НБУ щодо

стимулювання розвитку фінтех-сектору. Загалом, ефективне використання потенціалу цифрових фінансових платформ для зменшення фінансової нерівності потребує узгодженої співпраці між різними стейкхолдерами (рис. 1).

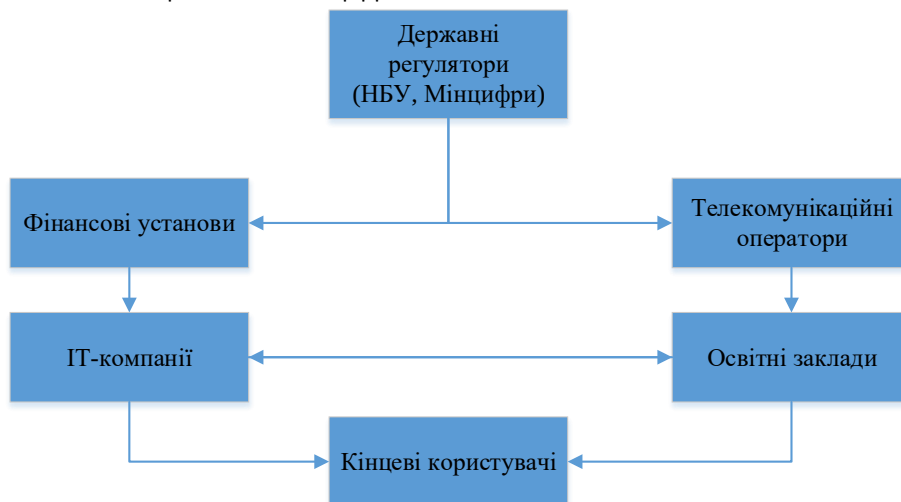

Рис. 1. Модель взаємодії стейкхолдерів для розвитку інклюзивних цифрових фінансових платформ

Джерело: запропоновано авторами.

Власне, ключовими елементами цієї моделі виступають: регуляторний фреймворк, технологічна інфраструктура, освітня компонента, механізми державної підтримки.

Відтак на основі аналізу поточних тенденцій та експертних оцінок запропоновано три сценарії розвитку цифрових фінансових платформ в Україні:

1. Інерційний сценарій передбачає збереження поточних темпів розвитку цифрових фінансових платформ без суттєвих змін у державній політиці та регуляторному середовищі. Цей сценарій характеризується повільним скороченням розриву між міським та сільським населенням та обмеженим впливом на зменшення фінансової нерівності.

2. Базовий сценарій ґрунтується на успішній реалізації вже затверджених стратегій [11] та програм розвитку фінтех-сектору [9], цифрової економіки та фінансової інклюзії. Передбачає суттєве розширення доступу до цифрових фінансових послуг для всіх категорій населення та значне зменшення цифрового розриву.

3. Оптимістичний сценарій можливий за умови прискореної цифрової трансформації

фінансового сектору, суттєвого збільшення інвестицій у цифрову інфраструктуру та успішної інтеграції України до єдиного цифрового ринку ЄС. Він передбачає майже повне подолання фінансової нерівності, пов'язаної з доступом до базових фінансових послуг.

Відтак з метою реалізації оптимістичного сценарію необхідно визначити стратегічні рекомендації для ключових стейкхолдерів, зокрема доцільними будуть:

- для державних органів: розробка та впровадження Національної стратегії фінансової інклюзії з конкретними цільовими показниками та дорожньою картою;
- для фінансових установ та фінтех-компаній: розробка спеціалізованих продуктів для недостатньо охоплених сегментів ринку; інвестиції в розвиток інтуїтивно зрозумілих інтерфейсів та адаптація продуктів для користувачів з різним рівнем цифрової грамотності; запровадження програм фінансової просвіти для клієнтів; розвиток партнерств з телеком-операторами для

розширення доступу до фінансових послуг у віддалених регіонах; посилення заходів з кібербезпеки та захисту даних клієнтів;

- для міжнародних організацій та донорів: технічна та фінансова підтримка проєктів цифрової фінансової інклюзії; сприяння обміну найкращими практиками та досвідом інших країн; підтримка дослідницьких ініціатив у сфері цифрових фінансів та фінансової інклюзії; фінансування пілотних проєктів у сфері фінансової грамотності.

У такому фокусі можна виокремити перспективні напрями розвитку цифрових фінансових платформ в Україні. Перш за все мова йде про інтеграцію з єдиним цифровим ринком ЄС. Очевидно, що процес європейської інтеграції України відкриває нові можливості для розвитку цифрових фінансових платформ. Гармонізація українського законодавства з Директивою ЄС про платіжні послуги (PSD2) та Загальним регламентом про захист даних (GDPR) створить передумови для: впровадження концепції відкритого банкінгу

(Open Banking) в повному обсязі; спрощення транскордонних платежів та переказів; розширення доступу українських фінтех-компаній до європейського ринку; залучення міжнародних інвестицій у розвиток фінансових технологій.

За результатами дослідження [12], виконаного Центром аналізу міжнародної торгівлі Trade+ при Київській школі економіки та ГО «Український центр європейської політики» на замовлення Міністерства цифрової трансформації України, поступове наближення регуляторного середовища та цифрового розвитку України до рівня ЄС у рамках інтеграції до Єдиного цифрового ринку ЄС вплине на двосторонню торгівлю між Україною та ЄС.

Серед перспективних напрямів розвитку цифрових фінансових платформ в Україні можна виокремити інноваційні технології, значна частка яких має значний потенціал для подальшого розвитку цифрових фінансових платформ та зменшення фінансової нерівності в Україні (табл. 3).

Таблиця 3. Потенціал інноваційних технологій для розвитку фінансової інклюзії в Україні

Технологія	Потенційні застосування	Очікуваний вплив на фінансову інклюзію
Штучний інтелект та машинне навчання	Альтернативні моделі оцінки кредитоспроможності, персоналізовані фінансові рекомендації	Розширення доступу до кредитних ресурсів для осіб без кредитної історії
Біометрична ідентифікація	Спрощена верифікація клієнтів, підвищення безпеки транзакцій	Зниження бар'єрів доступу до фінансових послуг для осіб без документів
Блокчейн та смарт-контракти	Цифрові валюти центральних банків (CBDC), прозорі механізми мікрокредитування та мікροстрахування	Зниження вартості транзакцій, підвищення прозорості фінансових операцій
Інтернет речей (IoT)	Платіжні рішення, інтегровані в повсякденні пристрої, системи мікροстрахування на основі даних IoT	Спрощення доступу до фінансових послуг для технологічно менш обізнаних користувачів
5G та супутниковий інтернет	Розширення покриття мережею у віддалених регіонах, підвищення швидкості та надійності мобільних фінансових додатків	Подолання географічних бар'єрів доступу до цифрових фінансових послуг

Джерело: складено авторами на основі даних Української асоціації фінтех та інноваційних компаній [4].

Особливий інтерес представляє концепція Цифрової валюти центрального банку (CBDC),

над впровадженням якої активно працює НБУ. Е-гривня може стати важливим інструментом

для розширення доступу до фінансових послуг для неохоплених категорій населення. У такому ракурсі можемо зазначити, що у післявоєнному відновленні України цифрові фінансові платформи матимуть критичне значення для ефективного використання коштів на відбудову України після завершення військових дій. Відтак потенційні напрями використання можуть включати: прозорий розподіл міжнародної фінансової допомоги, фінансування відбудови житла та інфраструктури, підтримку підприємницьких ініціатив. За оцінками експертів, ефективне використання цифрових фінансових платформ може підвищити ефективність використання коштів на відбудову на 12-15% за рахунок зниження транзакційних витрат та мінімізації корупційних ризиків [5].

Висновки та перспективи подальших розвідок

Проведене дослідження підтверджує наявність значного потенціалу цифрових фінансових платформ для зменшення фінансової нерівності в Україні. Аналіз реальних даних демонструє позитивний взаємозв'язок між рівнем проникнення цифрових фінансових послуг та показниками фінансової інклюзії.

Основними механізмами впливу цифрових платформ на зменшення фінансової нерівності є розширення географічного доступу до

фінансових послуг, зниження їх вартості, спрощення процедур, створення нових продуктів для недостатньо охоплених груп та підвищення фінансової грамотності.

Водночас існує ряд бар'єрів, що обмежують потенціал цифрових фінансових платформ, включаючи інфраструктурні обмеження, регуляторні перешкоди, соціокультурні фактори та економічні умови. Подолання цих бар'єрів потребує узгоджених зусиль держави, приватного сектору, громадянського суспільства та міжнародних партнерів.

Розроблені сценарії розвитку цифрових фінансових платформ в Україні до 2030 року демонструють можливість суттєвого зменшення фінансової нерівності за умови реалізації комплексу стратегічних заходів. Особливу роль відіграватиме інтеграція України до єдиного цифрового ринку ЄС та впровадження інноваційних технологій, таких як штучний інтелект, блокчейн та біометрична ідентифікація.

У контексті післявоєнного відновлення України цифрові фінансові платформи повинні стати критично важливим інструментом для ефективного розподілу міжнародної допомоги, фінансування відбудови та підтримки економічного розвитку. Використання цифрових технологій дозволить забезпечити прозорість та підзвітність використання коштів, знизити транзакційні витрати та мінімізувати корупційні ризики.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. World Bank. Global Findex Database 2021: Financial Inclusion, Digital Payments, and Resilience in the Crisis Era. *World Bank Group*. 2021. URL: <https://surl.li/qtrlgm>
2. Patsuriia N. B., Vinnyk O. M., Zadykhaylo D. V., Honcharenko O. M., Shapovalova O. V. Economic and legal policy of the state in the field of digital economy. *International Journal of Criminology and Sociology*. 2021. 10. 383-392. URL: <https://surl.li/pztiub>
3. Національний банк України. *Статистика*. 2023. URL: <https://surl.gd/jdnopu>
4. USAID. Фінансова грамотність, фінансова інклюзія та фінансовий добробут в Україні: результати дослідження. Київ: *USAID*. 2021. URL: <https://surl.li/cmrrpn>
5. Українська асоціація фінтех та інноваційних компаній. *Каталог фінтех-компаній України 2024*. Київ: *UAFIC*. 2021. URL: <https://fintechua.org/>
6. Державна служба статистики України. Доступ домогосподарств України до інтернету у 2021 році. *Статистичний збірник*. Київ: *Держстат*. 2022. URL: <https://surl.li/uekzyy>

7. Міністерство цифрової трансформації України. Звіт про розвиток еПідтримки. Київ: *Мінцифри*. 2023. URL: <https://surl.gd/lwyfll>
8. Національний банк України. Звіт про фінансову стабільність. Грудень 2024. Київ: *НБУ*. 2024. URL: <https://surl.gd/gdkgwa>
9. ЕВА. Аналітичний звіт: Банки та фінтех-компанії: співробітництво чи конкуренція. Київ: *Європейська Бізнес Асоціація*. 2023. URL: <https://surl.gd/kubdkr>
10. Liga Tech. Огляд необанків України 2023. 2023. URL: <https://ligatech.am/en>
11. Національний банк України. Стратегія розвитку фінтеху в Україні до 2025 року. Київ: *НБУ*. 2025. URL: <https://bank.gov.ua/ua/files/DDWIAwXTdqjdClp>
12. Економічні переваги від інтеграції в Єдиний цифровий ринок ЄС: названі реальні цифри. *Міністерство цифрової трансформації України*. 2020. URL: <https://surl.gd/xnjtfb>
13. Буряченко А. Є., Служенко А. Ю. Фінансова інклюзія та соціальна стабільність в Україні в умовах глобальних турбулентностей. *Бізнес Інформ*. 2024. №10. С. 356–363. URL: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-10-356-363>
14. Верней О. Є. Фінансова інклюзивність та її детермінанти. *Socio-economic problems of the modern period of Ukraine*. 2018. Вип. 2 (130). С. 8-13. URL: <https://surl.li/cqevjk>

REFERENCES

1. World Bank. (2021). Global Findex Database 2021: Financial Inclusion, Digital Payments, and Resilience in the Crisis Era. *World Bank Group*. Retrieved from: <https://surl.li/qtrlgm>
2. Patsuriia N. B., Vinnyk O. M., Zadykhaylo D. V., Honcharenko O. M., Shapovalova O. V. (2021). Economic and legal policy of the state in the field of digital economy. *International Journal of Criminology and Sociology*. 10. 383-392. Retrieved from: <https://surl.li/pztiub>
3. National Bank of Ukraine. (2023). *Statistics*. Retrieved from: <https://surl.gd/jdnopu>
4. USAID. (2021). Financial literacy, financial inclusion, and financial well-being in Ukraine: Research findings. Kyiv: *USAID*. Retrieved from: <https://surl.li/cmnpnn>
5. Ukrainian Association of Fintech and Innovation Companies. (2021). *Catalog of fintech companies in Ukraine 2024*. Kyiv: UAFIC. Retrieved from: <https://fintechua.org/>
6. State Statistics Service of Ukraine. (2022). Access of Ukrainian households to the Internet in 2021. *Statistical Digest*. Kyiv: Derzhstat. Retrieved from: <https://surl.li/uekzyy>
7. Ministry of Digital Transformation of Ukraine. (2023). Report on the development of eSupport. Kyiv: *Mintsifra*. Retrieved from: <https://surl.gd/lwyfll>
8. National Bank of Ukraine. (2024). Financial Stability Report: December 2024. Kyiv: *NBU*. Retrieved from: <https://surl.gd/gdkgwa>
9. EBA. (2023). Analytical Report: Banks and fintech companies: Collaboration or competition. Kyiv: *European Business Association*. Retrieved from: <https://surl.gd/kubdkr>
10. Liga Tech. (2023). Overview of neobanks in Ukraine 2023. Retrieved from: <https://ligatech.am/en>
11. National Bank of Ukraine. (2025). Fintech Development Strategy in Ukraine until 2025. Kyiv: *NBU*. Retrieved from: <https://bank.gov.ua/ua/files/DDWIAwXTdqjdClp>
12. Economic benefits of integration into the EU Digital Single Market: Real figures revealed. (2020). *Ministry of Digital Transformation of Ukraine*. Retrieved from: <https://surl.gd/xnjtfb>

13. Buriachenko A. Ye., Sluzhenko A. Yu. (2024). Financial inclusion and social stability in Ukraine under global turbulence. *Business Inform*, №10, 356-363. Retrieved from: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-10-356-363>
14. Verney O. Ye. (2018). Financial inclusiveness and its determinants. *Socio-economic problems of the modern period of Ukraine*, Issue 2 (130), 8-13. Retrieved from: <https://surl.li/cqevjk>

Svitlana Korol, PhD, Associated Professor, Department of Finance, Accounting and Taxation, Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas, Ukraine

Andrii Yakoviv, Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas, Ukraine

Analysis of digital financial platforms as a means of reducing financial inequality in Ukraine

Abstract

Introduction. The digital transformation of the financial sector is one of the key elements of economic development and the reduction of social inequality in the modern world. This issue is particularly relevant for Ukraine, which faces the dual challenge of overcoming the consequences of military aggression and accelerating integration into the European digital space. Hence, financial inequality remains an acute problem for Ukrainian society. At the same time, the development of digital technologies creates unprecedented opportunities for expanding access to financial services and reducing their cost.

Objective. A comprehensive analysis of the potential of digital financial platforms to reduce financial inequality in Ukraine, identifying key barriers to their effective implementation, and developing strategic recommendations for leveraging digital financial inclusion opportunities in the context of post-war recovery.

Method (Methodology). The study employs a set of scientific methods, including statistical analysis of financial inclusion and digitalization indicators in Ukraine for 2019-2023; comparative analysis of the experience of EU countries and other post-socialist economies; expert surveys of financial market participants in Ukraine; scenario modelling of the development of digital financial ecosystems.

The information base of the study includes data from the National Bank of Ukraine, the State Statistics Service of Ukraine, the World Bank, the International Monetary Fund, as well as analytical reports from leading consulting companies and industry associations.

Results. The current state and potential of digital financial platforms as a tool for overcoming financial inequality in Ukraine have been investigated. The main indicators of financial inclusion, accessibility of financial services, penetration level of digital platforms, and their impact on various population groups have been analysed. Based on statistical data and international experience, strategic scenarios for the development of digital financial ecosystems in Ukraine have been developed, taking into account the consequences of martial law and the specifics of the national economy. A set of measures has been proposed to enhance the effectiveness of digital financial platforms for reducing financial inequality and stimulating inclusive economic growth.

Keywords: digital financial platforms; financial inequality; financial inclusion; digital economy; fintech; Ukraine.

Cite as: Korol, S., and Yakoviv, A. (2025). Analysis of digital financial platforms as a means of reducing financial inequality in Ukraine. *Economic analysis*, 35 (1), 246-254. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2025.01.246>